

Фиқұ 175-дарс. Рукуъ ва саждангизни батамом қилинг!

20:00 / 03.03.2022 4626

Абдуллоҳ ибн Бұхайна розияллоҳу анхұдан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон намоз ўқисалар, икки қўлларини очиб қўяр эдилар. Ҳатто қўлтиқларининг оқи кўринар эди».

Икки шайх ривоят қилишган.

Бошқа бир ривоятда:

«Қачон сажда қылсалар, құлларини бир-биридан қочирар әдилар. Ҳатто құллари орасидан қүзичноқ үтмоқчи бўлса, ўта олар эди», дейилгандар.

Бу ривоятда саждада турган одам чиғаноқларини қанчалик күтариб туриши ҳақида сүз кетмоқда. Демак, у уларни ерга ҳам, қорнига ҳам яқин қилмай, күтариб туриши лозим. Аёллар эса бунинг аксини қиласылар, яғни чиғаноқларини күтармайдылар, қоринларини сонларига ёпиштирадылар.

Уч марта тасбек айтади. Бу энг ози.

????? ?????????? ???? ?????????? ??????: ?????? ??????????

هـلـاـيـلـصـ مـلـسـ وـهـلـ

مـلـسـ وـهـلـ «????????????? ??? ??????????????».

????????? ?????????? ?? ? ? ? ? ?????: «?????????????»

??? ???????????. ??? ?????? ??? ?????? ??? ??????

?????????????.

Уқба ибн Омирдан ривоят қилинади:

«Фасаббиҳ бисми Роббикал Азийм» нозил бўлганда, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Буни рукуъларингизда қилинг», дедилар.

«Саббиҳ исма Роббикал Аъла» нозил бўлганда, у зот:

«Буни саждаларингизда қилинг», дедилар».

Абу Довуд ва Аҳмад ривоят қилишган.

عَكْرَ أَذِإِ» هـلـأـقـ مـلـسـ وـهـلـصـ مـلـلـاـيـلـصـ يـبـنـلـاـ يـضـرـ دـوـعـسـ مـنـبـلـنـعـ
هـلـدـوـ هـعـوـكـرـ مـتـ دـقـفـ تـأـرـمـ ثـأـلـثـ مـيـ طـغـلـ 1 يـبـرـنـأـحـبـسـ دـعـوـكـرـ يـفـ لـأـقـ فـ مـكـدـحـأـ
مـتـ دـقـفـ تـأـرـمـ ثـأـلـثـ ، يـلـعـمـلـ 1 يـبـرـنـأـحـبـسـ دـوـجـسـ يـفـ لـأـقـ فـ دـجـسـ أـذـإـوـ هـأـنـدـأـ
دـوـأـدـ وـبـأـوـيـ ذـمـرـتـلـ 1 هـأـورـ . هـأـنـدـأـ كـلـدـوـ هـدـوـ دـوـجـسـ

Ибн Масъуд розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Қачон бириңиз рукуъ қилса-да, сүнгра рукуъсида «Субҳана Роббиял-Азийм», деб уч марта айтса, батахқық, рукуъси батамом бўлади. Бу энг озиdir.

Қачон сажда қилса-да, сүнгра саждасида «Субҳана Роббиял-Аъла», деб уч марта айтса, батахқық, саждаси батамом бўлади. Бу энг озиdir», дедилар».

Термизий ва Абу Довуд ривоят қилишган.

Имом одамларга малол келмаслиги учун уттадан оширгани маъқул. Якка намозхон ўзи билади.

Фарз намозларнинг рукуъ ва саждаларида тасбеҳдан бошқа нарса айтилмайди.

Ҳажми бор ва устига пешонаси ўрнашадиган ҳар бир нарса устига сажда қилиш жоиз.

Албатта, мазкур нарса жамодот ёки наботот бўлиши мумкин, аммо ҳайвонот бўлмаслиги шарт. Шу билан бирга, сажда қилинган нарсада пешона ўрнашиб турадиган бўлиши лозим.

Шунингдек, издиҳомда намоз ўқиётган шахснинг орқасига ҳам.

«Издиҳом» – тиқилинч деган маънени англаатади.

Бу иложи бўлмаганда, зарурат юзасидан берилган рухсат.

Аёл киши пасайиб, қорнини икки сонига теккизади.

Аёл киши барча ҳолатларда йиғинчоқ бўлиши, барча тарафдан сатрнинг тадбирини қилиши яхшидир. Шунинг учун саждада ҳам у эркак каби эмас, балки ўзига хос сажда қилади.

Кейин намозхон такбир айтган ҳолида бошини саждадан кўтаради ва хотиржам ўтиради.

«Аллоҳу акбар!» деб бошини саждадан кўтариб, ўтиради. Бу ўтириш «икки сажда ўртасидаги ўтириш» дейилади. Унда ҳам намозхон бемалол, бўғинлари жойига тушадиган равишда ўтириши лозим. Агар биринчи саждадан қайтганда саждага яқин ҳолатда бўлса, иккинчи саждаси дуруст эмас. Қаъдага яқин бўлса, иккинчи саждаси дуруст бўлади. Икки сажда орасида суннат бўлган дуо йўқ.

Сўнг такбир айтиб, хотиржам сажда қилади.

Бу иккинчи сажда бўлади. Бунисини ҳам шошилмасдан, хотиржам ҳолда адо этилади.

Кейин такбир айтиб, бошини, кейин икки қўлини, кейин икки тиззасини ерга суянмаган ва ўтирумаган ҳолда кўтаради.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди